

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1908. Första Kammaren. N:o 41.

Torsdagen den 23 april.

Kammaren sammanträdde kl. 12 på dagen.

Justerades protokollet för den 16 i denna månad.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning öfver följande af statsutskottet i dess memorial n:o 60, punkten 1, förslagna och af båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med Första Kammaren vill, att Riksdagen på det sätt bifaller Kungl. Maj:ts framställningar i ämnet, att Riksdagen *ej mindre* — med uteslutande af dels det för de allmänna läroverken uppförda anslaget å 73,000 kronor till extra arfvoden åt gymnastiklärare samt till anskaffande af ammunition för målskjutning m. m., dels det å staten till seminarier för folkskollärares bildande uppförda anslaget å 8,500 kronor till befrämjande af vapenöfningar, dels ock det under rubriken de tekniska läroverken stående anslaget å 5,000 kronor till militäröfningsars bedrivande vid de tekniska läroverken — å ordinarie stat uppför såväl för allmänna läroverken till extra arfvoden åt gymnastiklärare ett anslag af 15,000 kronor som ock under titeln: »för skjututbildning vid de allmänna läroverken, folkskoleseminarier och tekniska elementarskolor» ett reservationsanslag af 90,000 kronor, *än äfven* för inköp af materiell för skjutöfningar vid de allmänna läroverken, folkskoleseminarierna och tekniska elementarskolorna på extra stat för år 1909 anvisar ett belopp af 60,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen i likhet med Andra Kammaren afslagit Kungl. Maj:ts båda ifrågavarande framställningar.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja — 89;

Nej — 52.

Sedan protokoll öfver omröstningen blifvit uppsatt, justerad och afsänt till Andra Kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, n:o 322, som upplästes och hvaraf inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 76 ja och 146 nej samt att båda kamrarnes sammanräknade röster befunnits utgöra 165 ja och 198 nej, hvadan beslut i frågan blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning öfver följande af statsutskottet i dess memorial n:o 60, punkten 3, föreslagna och af båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med Första Kammaren vill, att Riksdagen medgifver en sådan ändring i afseende å de för beviljande af understöd från förslagsanslaget till uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn gällande grunder, att af samma förslagsanslag må till de i andra momentet af kungl. kungörelsen den 10 juni 1904 omförmälda enskilda uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn utgå för hvarje lästermin ett understöd af högst 100 kronor för hvart och ett i anstalten vid lästerminens början intaget barn, som i anstalten eller på dess bekostnad njuter underhåll, och ett understöd af högst 50 kronor för hvarje annat i anstalten intaget barn, som från lästerminens början deltagit i undervisningen, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren, medgifvit en sådan ändring i afseende å de för beviljande af understöd från förslagsanslaget till uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn gällande grunder, att af samma förslagsanslag må till enskild uppfostringsanstalt för sinnesslöa barn utgå för hvarje

lästermin ett understöd af högst 125 kronor för hvart och ett i anstalten vid lästerminens början intaget barn, som i anstalten eller på dess bekostnad njuter underhåll, och ett understöd af högst 62 kronor 50 öre för hvarje annat i anstalten intaget barn, som från lästerminens början deltagit i undervisningen.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja — 94;

Nej — 45.

Sedan protokoll öfver omröstningen blifvit uppsatt, justeradt och afsändt till Andra Kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, n:o 323, som upplästes och hvaraf inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 63 ja och 159 nej samt att båda kamrarnes sammanräknade röster befunnits utgöra 157 ja och 204 nej, hvadan beslut i frågan blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning öfver följande af statsutskottet i dess memorial n:o 60, punkten 4, förslagna och af båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med Första Kammaren vill, att Riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts framställning, för upprätthållande under tiden den 1 september 1908—den 1 september 1909 af svensk undervisning för svenska barn i Berlin på extra stat för år 1909 beviljar ett belopp af 1,600 kronor att utgå enligt de närmare bestämmelser, kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej:

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren, afslagit Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja — 117;

Nej — 23.

Sedan protokoll öfver omröstningen blifvit uppsatt, justerad och afsändt till Andra Kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, n:o 324, som upplästes och hvaraf inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 122 ja och 100 nej samt att båda kamrarnes sammanräknade röster befunnits utgöra 239 ja och 123 nej, hvadan beslut i frågan blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning öfver följande af statsutskottet i dess memorial n:o 60, punkten 5, föreslagna och af båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med Första Kammaren vill, att Riksdagen, med bifall till förevarande motion, må till fasta årliga understöd under åren 1909—1911 åt svenska tonsättare af utmärkt förtjänst bevilja ett anslag af 18,000 kronor att utgå med 6,000 kronor årligen, att af Kungl. Maj:t efter sakkunniges hörande fördelas samt af detta anslag å extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 6,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen i likhet med Andra Kammaren, afslagit ifrågavarande motion.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja — 88;

Nej — 53.

Sedan protokoll öfver omröstningen blifvit uppsatt, justerad och afsändt till Andra Kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, n:o 325, som upplästes och hvaraf inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 86 ja och 134 nej samt att båda kamrarnes sammanräknade röster befunnits utgöra 174 ja och 187 nej, hvadan beslut i frågan blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning öfver följande af statsutskottet i dess memorial n:o 60, punkten 6, föreslagna och af båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med Första Kammaren vill, att Riksdagen, i anledning af Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med afslag å ofvanberörda motion, i hvad den skiljer sig från Kungl. Maj:ts förslag, medgifver, att af de enligt 25 § i kungl. förordningen angående försäljning af brännvin den 9 juni 1905 till främjande af nykterhet och motarbetande af dryckenskapens följder afsatta brännvinsförsäljningsmedel må för främjande af centralförbundets för nykterhetsundervisning verksamhet under år 1909 utgå ett belopp af 4,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i anledning af Kungl. Maj:ts förevarande framställning och berörda motion, medgifvit, att af de enligt 25 § i kungl. förordningen angående försäljning af brännvin den 9 juni 1905 till främjande af nykterhet och motarbetande af dryckenskapens följder afsatta brännvinsförsäljningsmedel må för främjande af centralförbundets för nykterhetsundervisning verksamhet under år 1909 utgå ett belopp af 10,000 kronor.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja — 84;

Nej — 54.

Sedan protokoll öfver omröstningen blifvit uppsatt, justerad och afsändt till Andra Kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, n:o 326, som upplästes och hvaraf inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 54 ja och 167 nej samt att båda kamrarnes sammanräknade röster befunnits utgöra 138 ja och 221 nej, hvadan beslut i frågan blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning öfver följande af bevillningsutskottet i dess memorial n:o 19 punkten

1 föreslagna och af båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som, i likhet med Andra Kammaren, vill, att 4 § 1 mom. a) i förordningen angående bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter skall erhålla följande lydelse:

Utlänning, som här i riket gifver offentlig föreställning eller tillställning, af hvad slag det vara må, vare sig mot inträdesafgift eller mot afgift, som eljest på ett eller annat sätt fordras, uppbäres eller mottages, skall, där ej sådant fall är för handen, som afses i 3 mom., härför utgöra särskild bevillningsafgift med fem procent af bruttoinkomsten.

Denna bevillningsafgift skall utgå:

a) vid konsert, opera- eller annan musikalisk, dramatisk eller litterär *föreställning*, *circus-* eller *varietéföreställning* så ock vid annan med någon af de nu nämnda jämförlig föreställning äfvensom vid bal, maskerad eller annan dylik tillställning,

1) då bruttoinkomsten kan antagas komma att öfverstiga femhundra kronor, efter den verkliga bruttoinkomsten dock alltid med minst tio kronor, samt

2) då bruttoinkomsten kan antagas icke komma att öfverstiga femhundra kronor, efter beräknad bruttoinkomst, med lägst tio och högst 25 kronor; röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen i likhet med Första Kammaren beslutit, att 4 § 1 mom. a) i förordningen angående bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter skall erhålla följande lydelse:

Utlänning, som här i riket gifver offentlig föreställning eller tillställning af hvad slag det vara må, vare sig mot inträdesafgift eller mot afgift, som eljest på ett eller annat sätt fordras, uppbäres eller mottages, skall, där ej sådant fall är för handen, som afses i 3 mom., härför utgöra särskild bevillningsafgift med fem procent af bruttoinkomsten.

Denna bevillningsafgift skall utgå:

a) vid konsert, opera- eller annan musikalisk, dramatisk eller litterär föreställning, *föredrag*, *circus-* eller *varietéföreställning* så ock vid annan med någon af de nu nämnda jämförlig föreställning äfvensom vid bal, maskerad eller annan dylik tillställning,

1) då bruttoinkomsten kan antagas komma att öfverstiga femhundra kronor, efter den verkliga bruttoinkomsten, dock alltid med minst tio kronor, samt

2) då bruttoinkomsten kan antagas icke komma att öfverstiga femhundra kronor, efter beräknad bruttoinkomst, med lägst tio och högst tjugufem kronor.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja — 9;

Nej — 130.

Sedan protokoll öfver omröstningen blifvit uppsatt, justerat och afsändt till Andra Kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, n:o 327, som upplästes och hvaraf inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 109 ja och 112 nej samt att båda kamrarnes sammanräknade röster befunnits utgöra 118 ja och 242 nej, hvadan beslut i frågan blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning öfver följande af statsutskottet i dess memorial n:o 83, punkten 1, förslagna och af båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill, att Riksdagen må med godkännande af det vid statsrådsprotokollet öfver sjöförsvarsärenden den 13 januari innevarande år fogade förslag till stat för flottans officerskår (bil. n:o 1 vid berörda protokoll) öka denna kår med 16 officerare och till följd häraf höja nu gällande stat för flottans officerskår med 38,460 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren, beslutat att med godkännande af det vid statsutskottets utlåtande n:o 6 fogade förslag till stat för flottans officerskår (bil. n:o 1 vid berörda utlåtande) öka denna kår med 8 officerare och till följd däraf höja nu gällande stat för flottans officerskår med 18,640 kronor.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja — 118;

Nej — 17.

Sedan protokoll öfver omröstningen blifvit uppsatt, justerad och afsändt till Andra Kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, n:o 328, som upplästes och hvaraf inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 42 ja och 178 nej samt att båda kamrarnes sammanräknade röster befunnits utgöra 160 ja och 195 nej, hvadan beslut i frågan blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning öfver följande af utskottet i dess memorial n:o 83, punkten 2, förslagna och af båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill, att Riksdagen må med godkännande af det vid statsrådsprotokollet öfver sjöförsvarsärenden den 13 januari innevarande år fogade förslag till stat för flottans underofficerskår (bil. n:o 2 vid berörda statsrådsprotokoll) öka denna kår med 54 underofficerare och till följd däraf höja nu gällande stat för flottans underofficerskår med 67,260 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren, beslutat att med godkännande af det vid statsutskottets utlåtande n:o 6 fogade förslag till stat för flottans underofficerskår (bil. n:o 2 vid nämnda utlåtande) öka denna kår med 27 underofficerare och till följd däraf höja nu gällande stat för flottans underofficerskår med 33,630 kronor.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja — 120;

Nej — 18.

Sedan protokoll öfver omröstningen blifvit uppsatt, justerad och afsändt till Andra Kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, n:o 329, som upplästes och hvaraf inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 36 ja och 180 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 156 ja

och 198 nej, hvadan beslut i frågan blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionen.

Herr statsrådet grefve *Hamilton* aflämnade Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående upplåtelse till Lidköpings stad af den kyrkoherden i Lidköpings pastorat på lön anslagna åkerjord.

Företogs val af en ledamot i konstitutionsutskottet efter aflidne herr Berlin; och befanns, efter valförrättningens slut, därtill hafva blifvit utsedd herr *Fahlbeck* med 87 röster.

Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet n:o 2 den af friherre *Tamm* under gårdagen väckta och då bordlagda motion, n:o 55, om anslag till lån för inrättande af tuberkulos-sjukvårdsanstalter, m. m.

Föredrogs och hänvisades till lagutskottet herr *Östbergs* nästlidne dag bordlagda motion, n:o 56, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om skogsaccis.

Vid ånyo skedd föredragning af lagutskottets den 9 och 10 innevarande april bordlagda utlåtanden:

n:o 51, i anledning af väckt motion om ändring af 20, 21 och 22 §§ i lagen om hemmansklyfning, ägostyckning och jordafsöndring den 27 juni 1896,

n:o 52, i anledning af väckt motion om upphäfvande af bestämmelser om kapellförsamlings skyldighet att deltaga i moderkyrkans byggnad och underhåll, samt

n:o 53, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ny grufslagstiftning m. m.,

biföll kammaren hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Föredrogs och lades till handlingarna statsutskottets den 11 och 22 innevarande månad bordlagda memorial n:o 82, med anledning af kamrarnas beslut rörande statsutskottets utlåtande n:o 66, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående öfverlåtelse till landtförsvaret af förra landshöfdingebostället kungsgården Noret i Kopparbergs län.

På hemställan af herr talmannen beslöt kammaren att till ett annat sammanträde uppskjuta behandlingen af återstående på föredragningslistan uppförda ärenden.

Vid föredragning af Kungl. Maj:ts under sammanträdet aflämnade nådiga proposition till Riksdagen, angående upplåtelse till Lidköpings stad af den kyrkoherden i Lidköpings pastorat på lön anslagna åkerjord, blef denna proposition på begäran bordlagd.

På framställning af herr talmannen beslöts, att vid det sammanträde, som komme att hållas nästa lördag, skulle företagas val af dels en ledamot i Första Kammarrens tillfälliga utskott n:o 2 efter afidne herr Berg, dels en kanslideputerad efter den samme, dels ock en suppleant i lagutskottet.

Upplästes och godkändes sammansatta stats- och lagutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, n:o 60, till Konungen, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande af en särskild för fiskare afsedd försäkring mot skada till följd af olycksfall dels ock en med föranledande af propositionen väckt motion.

Herr *Ros* afgaf en motion n:o 57, om tillägg till § 6 i den af Kungl. Maj:t i proposition n:o 88 föreslagna lag om reglering af prästerskapets aflöning.

Motionen föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet n:o 1.

Herr *Strömberg* väckte en motion n:o 58, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om skogsaccis. Denna motion föredrogs och hänvisades till lagutskottet.

Justerades åtta protokollsutdrag för denna dag.

På framställning af herr talmannen beslöts, att på föredragningslistan till nästa sammanträde konstitutionsutskottets utlåtande n:o 10 skulle sättas främst bland de två gånger bordlagda ärendena.

Kammaren åtskildes kl. 2,45 e. m.

In fidem

A. v. Krusenstjerna.
